

พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
พุทธศักราช ๒๔๘๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล.อ. พิชยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๔๘๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้

มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับพระราชทานผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

มาตรา ๖ เจ้านายหรือผู้มีเกียรติของต่างประเทศอาจได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้

มาตรา ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้แบ่งเป็น ๘ ชั้น มีนามดังต่อไปนี้

ชั้นสูงสุด มหาชริตมกุฎ อักษรย่อ ม.ว.ม.

ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย อักษรย่อ ป.ม.

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย อักษรย่อ ท.ม.

ชั้นที่ ๓	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ ต.ม.
ชั้นที่ ๔	จักรยาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ จ.ม.
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ บ.ม.
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองมงกุฎไทย	อักษรย่อ ร.ท.ม.
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินมงกุฎไทย	อักษรย่อ ร.ง.ม.

มาตรา ๘ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้ คือ

ชั้นสูงสุด มหาจักรมงกุฎ

ดวงตราเป็นกลีบบัวทอง แวลงยาสีแดงสี่กลีบ มีพระมหาจักรภูเงินแทรกสลับตามระหว่าง กลาง ดวงตรามีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ร.ร. กับเลข ๖ เป็นเพชรสรวง มีเนืองเงินล้อมรอบอยู่ภายใต้พระมหามงกุฎ ทอง เบื้องบนมีพระเศวตฉัตรรัศมีทอง ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีครามแกมริ้วแดงริ้วขาว อยู่ริมทั้งสองข้างสะพายป่าช้าเฉียงลงทางขวา กับมีดาราเป็นรัศมีเงิน ๔ ทิศ มีรัศมีสายฟ้าทองแทรกสลับ ตามระหว่าง กลางดาราเหมือนอย่างดวงตรา แต่อักษรพระปรมาภิไธยย่อประดับเพชร และไม่มีพระเศวตฉัตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๑ ประถมภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราเป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมทองพื้นลงยาสีน้ำเงินและสีแดง มีกระจงเงินใหญ่ สีทึบ เล็กสีทึบ มีรัศมีทองสลับตามระหว่าง ด้านหลังเปลี่ยนพระมหามงกุฎเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. เบื้องบนมีจุลมงกุฎห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีน้ำเงินริมเขียวมีริ้วเหลืองริ้วแดง ขนาดใหญ่ ครอบคั่นทั้งสองข้าง สะพายป่าช้าเฉียงลงทางซ้าย กับมีดารารูปอย่างด้านหน้าดวงตรา แต่ไม่มีจุลมงกุฎ ด้านหลังเป็นทอง ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมี ขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างประถมภรณ์ แต่ด้านหลังเป็นทองเกลี้ยงห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร สวมคอ กับมีดาราอย่างประถมภรณ์ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา มีขนาดย่อมกว่า และดวงตราใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าป่าช้า

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างทวีติยาภรณ์ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร สวมคอ สำหรับพระราชทานสตรี นั้น ดวงตรามีขนาดย่อมกว่า และใช้ห้อยแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าป่าช้า

ชั้นที่ ๔ จัตุรตถาภรณ์กุฎไทย

ดวงตราอย่างจตุรตถาภรณ์ แต่ย่อมากกว่า ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร มีดอกไม้จีบติดบนแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผู้เป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์กุฎไทย

ดวงตราอย่างจตุรตถาภรณ์ แต่ไม่มีดอกไม้จีบ สำหรับสตรีผู้เป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย

เหรียญเงินกลมกาไหล่ทอง ด้านหน้าเป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อม ด้านหลังเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. เบื้องบนมีจุลมงกุฎ ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผู้เป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย

เหรียญเงินมีลักษณะอย่างเหรียญทอง สำหรับสตรีผู้เป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๙ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ตั้งแต่ชั้นที่ ๕ ถึงชั้นสูงสุด ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยและประทับพระราชลัญจกร ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานชั้นที่ ๖ และที่ ๗ จะได้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ เมื่อผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้วายชนม์ ผู้รับมรดกจะต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ กองมรดกจะต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ผู้รับพระราชทานต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนตามความในมาตรา ๔ ถ้าผู้รับพระราชทานส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทานจะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

มาตรา ๑๒ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้อยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี